

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА ТАБЕЛА

Дефиниције монетарних агрегата и других финансијских инструмената усаглашене су са Системом националних рачуна и монетарном и финансијском статистиком коју користи и Међународни монетарни фонд при објављивању података за све земље у статистичкој публикацији „International Financial Statistics“.

III. РЕАЛНИ СЕКТОР

3.1. Бруто домаћи производ

Од 30. јуна 2005. године, бруто домаћи производ Републике Србије израчунава тромесечно и публикује РЗС. Бруто домаћи производ је вреднован по тржишним ценама. Обрачунава се по производном принципу и представља суму бруто додатих вредности свих активности економије, умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мерене (ФИСИМ) и увећану за порезе минус субвенције на производе.

3.2. Индустијска производња

Индекс физичког обима индустријске производње добијен је на основу месечног извештаја индустрије Републике Србије (ИНД-1). Обухвата предузећа у области индустрије и јединице из неиндустријских предузећа које се баве индустријском производњом. Од 1. јануара 2011. године примењује се класификација индустрије на три сектора: екстрактивни (рударство), прерађивачки и снабдевање електричном енергијом, гасом и паром. Залихе готових производа у индустрији представљају стање на крају месеца.

3.3. Грађевинарство и саобраћај

Вредност грађевинских радова, обухвата сав уграђени грађевински материјал и утрошени рад. Не укључује трошкове набавке земљишта, пројектовања и надзора, нити ПДВ. Подаци о вредности изведених радова односе се на завршене и незавршене грађевине у извештајном периоду. Индекси вредности у сталним ценама добијени су дељењем индекса у текућим ценама са одговарајућим индексима цена произвођача елемената и материјала за уграђивање у грађевинарству. Часови рада, обухвата стварно одрађене часове радника који су ангажовани на градилиштима у редовном радном времену, као и прековремено. Број завршених станова, обухвата број станова са изведеним свим предвиђеним грађевинским, инсталатерским и завршним радовима. Подаци о броју завршени станова односе се на станове у извештајном периоду. Грађевинска делатност на територији Републике Србије представља грађевинску делатност извођача који су радове изводили у Републици Србији.

3.4. Трговина и угоститељство

Статистика унутрашње трговине обухвата робни промет који се остварује посредством трговинске делатности. Сва истраживања су спроведена коришћењем метода узорка. Анкетирана су сва велика, средња и, случајним узорком изабрана, мала предузећа.

Тромесечним истраживањима су обухваћена правна лица, а годишњим предузетници. Унутрашња трговина укључује: трговину на велико и мало и поправку моторних возила и мотоцикала, трговину на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима, и трговину на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима. Подаци о мрежи и промету у угоститељству правних лица прикупљени су на основу редовних тромесечних и годишњих извештаја. Подаци о предузетницима који се баве угоститељском делатношћу прикупљају се методом узорка у годишњој динамици. Подаци о туристичком промету (број туриста и ноћења) прикупљају се на основу месечних извештаја угоститељских и неугоститељских организација и приватних домаћинстава.

3.5. Запосленост и зараде

Податке о регистрованој запослености РЗС објављује према новом извору – Централном регистру обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО). РЗС преузима ове податке од краја 2014. године. Развијена је нова методологија заснована на комбиновању података ЦРОСО и Статистичког пословног регистра (СПР). Преласком на нови извор података проширује се обухват пословних субјеката, па самим тим и броја запослених у тим субјектима, укључујући све модалитете запослености. У запослена лица укључена су, као и до сада, лица која имају формално-правни уговор о запослењу (односно радни однос заснован с послодавцем на одређено или неодређено време) и лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи. Додатно, новим извором обухваћена су и лица која раде ван радног односа (на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова), затим лица која обављају пољопривредне делатности а налазе се у евиденцији ЦРОСО, као и лица запослена у Министарству унутрашњих послова, Министарству одбране и Безбедносно-информативној агенцији. Број незапослених обухвата лица која су регистрована као незапослена према редовној евиденцији Националне службе за запошљавање. Подаци о бруто и нето зарадама запослених код правних лица у свим облицима својине прикупљени су путем Месечног статистичког истраживања о запосленима и о зарадама запослених (РАД-1), док су подаци о зарадама запослених код предузетника преузети из евиденција Пореске управе. Зарада је дефинисана у складу са Законом о раду („Службени гласник Републике Србије“, бр. 24/2005 и 61/2005). Од јануара 2009. године РЗС је проширио обухват јединица посматрања. Поред зарада исплаћених запосленима код правних лица, при израчунавању просечних зарада узимају се у обзир и зараде исплаћене запосленима код предузетника. Реалан индекс јединичних трошкова рада у индустрији представља однос реалног индекса просечне бруто зараде и физичког обима индустријске производње по запосленом. За потребе израчунавања јединичних трошкова рада у индустрији – реална бруто зарада добијена је дефлационирањем номиналне бруто зараде са индексом цена индустријских произвођача (а не индексом потрошачких цена, како је уобичајено). Однос индекса физичког обима индустријске производње и броја запослених у индустрији представља продуктивност рада у индустрији. Извор података је РЗС.

3.6. Цене произвођача

Цене произвођача индустријских производа су цене по којима индустријска предузећа, на

домаћем тржишту, продају производе трговинским и другим предузећима. У те цене не улазе: порез на промет, рабат, попуст каса сконто и друго. Обухватају листу од преко хиљаду производа из 29 области индустријске производње. Методологија истраживања заснива се на принципу репрезентативности. Цене произвођача производа пољопривреде и рибарства обухватају цене по којима пољопривредна предузећа и организације продају своје производе, „fco“ продавац (продајне цене), и цене по којима овлашћена предузећа и организације откупљују пољопривредне производе од приватних газдинстава (откупне цене). Обухватају производе из области ратарства, воћарства, сточарства, домаће прераде и рибарства.

3.7. Потрошачке цене

Инфлација је дата на бази промена потрошачких цена у Републици Србији, и то према Ласперовом методу за израчунавање укупног индекса цена. Обухвата производе и услуге који се купују и користе у личној потрошњи становништва, с тим да се листа производа и услуга ревидира на почетку сваке године, како би се очувала репрезентативност у погледу структуре потрошње и навика потрошача. Потрошачке цене су дефинисане као мера просечне промене цена фиксне корпе добара и услуга које домаћинства купују ради задовољавања својих потреба. Коришћени пондери представљају структуру потрошње домаћинства. Подаци о ценама се прикупљају у 15 градова који представљају административне и трговинске центре у Републици Србији (у трговинским радњама, на пијацама, у занатским радњама, предузећима која пружају јавне услуге и сл.). Подаци у табели приказани су према изведеним групама производа и услуга, које је дефинисао EUROSTAT и које су у складу с међународно прихваћеном Класификацијом личне потрошње по намени прилагођеној потребама хармонизованог индекса потрошачких цена Европске уније и зоне евра (енг. COICOP/HICP classification).